

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1908. november 19.

243. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A fumei importkereskedelem fellendítése.

Egy ország közgazdaságának érdekeit a kereskedelem egyaránt szolgálja az import és az export terén, mindkettő egyaránt hat vissza a belföldi termelésre is, miről leginkább meggyőződhetünk akkor, ha az azon anyagokban való üzletet tekintjük, melyekben, mint közgazdaságunkra nélkülözhetetlen s általunk nem termelhető cikkekben föltétlenül bevitelre vagyunk utalva.

Ezen termékek között legnagyobb jelentőséggel a tengerentuli nyersanyagok bírnak, melyeknek fontosságát nemcsak azon sok millió adja meg, mely érettek évente a külföldre vándorol, hanem azon jelentőség is, melylyel egy részük az ipar, más részük pedig az államháztartás szempontjából bír.

Kereskedelmünk fejletlenségét és annak hátrányait az ezen cikkekben való üzlet szembezőköen mutatja. Annyira gyöngye ez, hogy a bennük való óriási forgalom lebonyolításában ugyszólván egyáltalán nem vesz részt; az ezen cikkekben való üzlet teljesen külföldi kezében van, s így hazánk az összes kereskedelmi költségek erejéig, melyek pedig évente sok millió koronát tesznek ki, a külföldnek adózik.

Még sem történik semmi annak érdekében, hogy azok behozatala közvetlenül tételessék, pedig erre annál inkább megvoina a kellő alap, mert hazánk és Ausztria együtt véve elég nagy piac arra, hogy az ezen cikkek teljes értékének megfelelő vételárat garantálja a termelőknek.

Sőt az első időben jobb árak is lennének itt elérhetőek, mint másutt, mert nálunk e cikkek azon költségekkel drágábbak, melyek azokat a fontosabb amerikai piacokról hozzánk való szállítás alkalmával terhelik. Mert például a Liverpoolból hozzánk szállított gyapotot nem csak a termelőtől Liverpoolba való szállítási, biztosítási költség s a közvetítő által szerzett haszon terheli, hanem a Liverpoolból hozzánk való szállítás alkalmával ezen költségek megismétlődnek, az illető cikkek tehát ezen költségekkel megdrágulnak.

Ez a helyzet mindaddig előnyére szolgálna a termelés helyéről közvetlenül hozzánk szállított árunak, míg itten is egy erős piac nem alakulna ki.

De vannak ezen cikkek között olyanok is melyeknél nemcsak a közvetítés költségeinek a hazai kereskedelem részére való megszerzése folytán kívánatos a bevitel közvetlenül tétele, hanem különösen azon fontosságánál fogva, melylyel ezek az államháztartás terén bírnak.

Az ezen csoportba tartozó tengerentuli nyerstermények között legnagyobb fontossággal kétségkívül a kávé bír, mivel e cikknél a monarchiának évi vámbevétele 40 millió koronát

jelentékeny mértékben meghaladja. Hogy ezen összegből Magyarországra mennyi esik, azt a statisztikai adatoknak e tekintetben való megbízhatatlansága miatt megállapítani nem lehet.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy egy a földrajzi viszonyoknál és közgazdasági berendezkedésnél fogva egységes területen egy ilyen cikkek piaca csak egy helyen lehet hol az abban való egész nagybani üzlet lejátszódik. A kávénak piaca monarchiánkban Trieszt, ezért van az, hogy az hozzánk legnagyobb részt osztrák kereskedők közvetítésével jut el, s így ezen cikknél a közvetítés költségeinek erejéig az osztrák kereskedelemnek adózunk. Érdeklünk tehát kávékereskedelmünket az osztrák kereskedelemtől függetleníteni és azt Fiumének irányítani.

Ez idő szerint alig bír jelentőséggel az, hogy a hozzánk bevitt kávé hol lesz elvámolva, mivel a vámbevételek Magyarország és Ausztria közös költségeinek fedezésére fordítatnak. Változik azonban a helyzet, ha a két állam között a közös vámterület főtartása mellett a közbelső vámvonal fog fölláttatni. Ekkor ugyanis nem lesznek többé a vámtételek a két állam közös költségeinek fedezésére fordíthatók, s azok a bevitel helye szerint illetik meg az egyes államokat, tekintet nélkül arra, hogy az áru hol fogyasztatik el. Csak az általunk fogyasztott áru a magyar határon szeli a vámvonalat, csak akkor esik az érette fizetett vám a magyar állam háztartásának javára. Kell tehát, hogy fölszabadítsuk az ezen cikkekre való kereskedelmünket az osztrák piac uralma alól, mert ellenkező esetben évente sok millióra rugó kár fogja érni hazánkat.

Végül pedig kiemelendő az is, hogy ezen cikkek bevitelének közvetlenül tétele nemcsak anyagi megtakarítást jelentene ránk nézve, nemcsak iparunk érdekeit szolgálják vele, hanem kereskedelmünk is fellendülne általa. Így életképes alapon számos új cég keletkezésére adnánk alkalmat s fokozhatnánk azáltal Fiume forgalmát, emelnők annak kereskedelmi jelentőségét, ami pedig ezidőszerint annál is inkább lehetséges volna, mert ezen cikkek legtöbbszörben való üzlet fejletlen Triesztben is, mely Fiumének oly veszélyes konkurrensa. Mivel ezen cikkek biztos szállítási anyagot képeznének, bennük nemzeti hajózásunk fejlesztésére is találunk alapot.

Ezen tényezőknek mindegyike a legnagyobb jelentőséggel bír, mert bár kétségtelen, hogy külkereskedelmi relációink fejlesztésének alapföltétele egy erős kereskedőosztály megerősítése, az ezen föladatnak csak úgy fog megfelelni, ha a működéséhez szükséges eszközök rendelkezésére állanak.

A tengerentuli kereskedelemnek további előfeltétele egy oly tengeri kikötő, mely fekvése és berendezésénél fogva egy az országba, mint az országból tengerentulra való szállítás szempontjából ugyanazon előnyöket nyujtsa a hazai közgazdaságnak, melylyel kikötőjük révén a versenyállamok bírnak.

Nekünk egyedüli kikötőnk Fiume, mert a dunai utnak kihasználására egyáltalán nem vagyunk berendezkedve. Sajnálattal kell látnunk azt, hogy Fiume most sincs úgy berendezve, hogy közte és a világ nagy kikötői között legalább párhuzamot lehetne vonni, hogy nagy konkurrensa, a trieszti kikötő, nyomása alól felszabadulását egyhamar remélhetnők. Mert Trieszt egy oly hatalmas kereskedelmi gócpont, melylyel Fiume össze sem hasonlítható, s nemcsak, hogy fekvésénél fogva semmivel sincs hátrányosabb helyzetben úgy a hozzánk való bevitel, valamint a tőlünk való kivitel szempontjából is, hanem Trieszt egy minden követelményeknek megfelelő modern kikötő, míg Fiume egyes dolgokban a legelemibb követelményeknek sem felel meg.

Raktára, rakpartja, dockja pedig a mai forgalmához is kevés. Bizony, ez távolról sem felel meg a haladó kor követelményeinek, a nemzetközi kereskedelem igényeinek. Hát ha még a két kikötő forgalma között vonunk párhuzamot! Szomoruan látjuk akkor az óriási különbséget.

Az elmondottak pedig mind főleg egy hibára utalnak s ez az, hogy kereskedelmi politikánk intézésébe a kereskedelmi körök nincsenek eléggé bevonva, hogy hiányzik nálunk azon közvélemény, mely erre irányadólag folya be, aminek szükségét pedig a külkereskedelmünk ügyét intező tényezők kiváló szakismertete dacára tagadni nem lehet.

S láthatjuk egyuttal azt is, hogy egy ország közgazdaságának gerincét a kereskedelem képezi, célt ez tűz a termelés elébe, ez állapít meg részére további föladatokat; kétségtelenül a kereskedelem és hajózás az, mely az ipar számára beszerelve a nyersanyagokat s forgalomba hozva termékeit, fölvirágoztatja azt. Bátran vonhatjuk le tehát a következtetést, hogy ezen pótolhatatlan tényező az, melyre a termelési politikának is támaszkodnia kell, mely egyedül képes egy nép számára az anyagi jólét forrásait megnyitni, s ez a civilizáció, a kulturális haladás útján előre vinni.

Dr. B. J.

— Hírek Horvátországból. Zágrábban — mint tudósítónk onnan jelenti — azt beszél, hogy a magyar kormány és a horvát-szerb koalíció végrehajló bizottsága az egyezség ügyében tárgyalásokba bocsátkozott. Azt is emlegetik, hogy ezek a tárgyalások csak magánjellegűek.

Hír szerint Wekerle Sándor dr. miniszter-einők hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy engedményeket tegyenek a horvátoknak és hogy teljesítsék a méltányosabb követeléseket, de a

horvát-szerb koalíció a magyar-horvát kiegyezésnek a horvát nyelvre vonatkozó ötvenhetedik szakaszán kívül más biztosítékot is kíván. Állítólag a horvát kormány részéről fölmerült az az eszme, hogy többségbe juttatják a Frankistákat, kik cáfolják a híresztelést. Ténynek mondják azt, hogy a tervet még nem ejtették el és arról is van szó, hogy a horvát-szerb koalíció támogatásával nem koalíciós átmeneti kormány alakul.

Sok találgatást fűznek ahhoz a hírhez, hogy Balla újvidéki főispán, Rauch Pál báró bizalmasa inkognitóban Gyakován időzik Borzák dr. ottani püspöknél.

A tegnapi nap folyamán elkobozták a „Srbobran” és a „Slobodna Riecs” című újságok számait.

Az „Obzor” jelenti, hogy a dalmát tartománygyűlés karácsony tájékán fog összeülni.

Spalatából táviratozzák, hogy a magyar kultuszminisztérium ott több képet szándékozik megvásárolni a budapesti Szépművészeti Múzeum számára.

UJDONSÁGOK.

— **A pápa áldása egy új párnak.** A P. H. írja: A hírlapok csak a napokban irtak Pateras di Castelluccio marquis és Kuranda Harriet Angelika Mária fényes esküvőjéről, a mely Abbaziában a magyar, osztrák és olasz arisztokrácia részvételével ment végbe. Érdekes momentuma ennek az esküvőnek, hogy X. Pius pápa sajátkezűleg aláírt, gyönyörű iniciálékkal ékesített Áldást küldött az ifjú párnak. A Pateras di Castelluccio közt ugyanis évszázadok óta mindig voltak erős hívei a pápaságnak, valamint a család tagjai közül többen a szent-szék mellett előkelő állásokat töltöttek be. A magasztosan szárnyaló áldás, amely szép szavakban inti az ifjú párt a kölcsönös béketűrésre s egymás iránti szeretetre, pár napot késve, a marquis fővárosi lakására küldetett az ifjú pár után. Mert szép és hazafias elhatározása Kuranda Emilnek, az Adria vezérigazgatójának, és nejeinek, hogy egyetlen leányuk nem külföldön, de itthon, Budapesten, tölti mézesheiteit.

— **A póstások.** A képviselőház tegnapi ülésén tárgyalta a postai kezelőtisztek és a postai altisztek és szolgák fizetésjavítása, illetve státuszrendezése iránti kérvényeket. Több lap azt írja e kérvények tárgyalásáról, hogy a Ház e részben nem tartotta szükségesnek az intézkedést.

Ez a hír értesülésünk szerint tévedésen alapul, mert a képviselőház tegnapi ülésén, Moskovitz Iván dr. előadón kívül még Nagy Dezső képviselő is melegen támogatta a posta személyzet kérelmeit, amelyeket a Ház pártolással adott ki a minisztériumnak.

A magunk részéről csak helyeselhetjük, hogy a képviselők jóakarattal fogadták ennek a nehéz munkát végző, példás magatartású tisztviselői karnak folyamódásait.

— **Visszavándorlás.** A Cunard hajó-társaság Ultónia gőzöse ma kikötőnkbe érkezett. A hajóra Newyorkban 556 visszavándorló szállt fel. Ezek közül 140 utas szállt le Triestben kiközül 40 harmadik és két első osztályú utas Ausztria felé és 94 harmadik osztályú és 4 első osztályú utas vonaton Fiume felé vette útját.

— **A Fiumei Gyorsiróköri közgyűlésé.** A Fiumei Gyorsiróköri f. évi november 24-én tartja első rendes évi közgyűlését a Fiumei Kereskedelmi és Magántisztviselők egyesületének helyiségében (Via Sanita 2. sz. az Adria palotával szemben.)

— **A gyorsvonat késése.** A budapest-fiumei gyorsvonat, melynek ma délelőtt 9 óra 55 perckor kellett volna ide érkeznie, csak körülbelül másfél óra késéssel 11 óra 20 perckor érkezett be. A városban különféle riasztó hírek terjedtek el egy újabb vasuti szerencsétlenségről, de szerencsére nem történt semmi baj. A késést a pálya mentén dühöngő nagy hófúvás okozta, mely a menetrend pontos betartását lehetetlenné teszi.

— **Két boroshordó közé került a keze.** Srobogna Ferenc munkást tegnap a mentők beszállították a kórházba, mert midőn két boroshordó körül foglalatzkodott, a két hordó egymásnak gurult s Srobognának a jobb keze közéjük került, egy újat elszakította és egyébként is összeroncította a kezét.

— **Terjed a magyar áruk bojkottja.** A bosnyák annexiónak az árát — úgy látszik — nagyon drágán fogjuk megfizetni. A konzulátusoktól beérkező jelentések szerinti a magyar áruk bojkottja egyre jobban terjed.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a bojkott-mozgalom minden számítás ellenére folyton erősödik s érdekeinket napról-napra érzékenyebben sújtja. A mozgalmat a komiték irányítják (ammelyekben az érdekelt kereskedők vezető szerepet játszanak) s e komitéknek oly hatalom van a kezükben, hogy sem a lakosság, sem maga a kormány nem mer ellenük semmit sem tenni, olyannyira, hogy a komiték osztrákkellenes érzelmei a bojkott kiméletlen keresztülvitelének formájában minden korlátozás nélkül jutnak kifejezésre. Nem elég, hogy az összes kereskedőket terrorizálták s ezek újabb rendelkezéseket elígérnek monarkiaiabeli gyárnak feladni, ami által a monarkia behozatala erősen megcsappant, hanem annyira előrehaladt ma már a mozgalom, hogy a sűrű egymásutánban megtartott állami szállításokon az osztrák és magyar résztvevőket figyelmen kívül hagyták.

Igy az állami hivataloknál félhivatalosan tudtul adták, hogy osztrák vagy magyar ajánlatokat nem fognak ezentúl figyelembe venni, ami a legutóbb megtartott töltényszállításra kiírt árlejtésen már érvényre is jutott: a versenyképes nagy osztrák és magyar művek ajánlatát nem vette a kormány figyelembe. Az „Association des négociants Ottomans” a minap tartott ülésén a következő határozatot hozta:

1. A török kereskedők kinyilatkoztatják, hogy az osztrák áruk ellen indított bojkottot továbbra is a legerősebb mértékben fogják keresztül vinni és fentartani.

2. Ennek dacára azon osztrák és magyar áruk, melyek török földre már megérkeztek és amelyeket már ki is fizettek, valamint amelyeket a bojkott kimondása előtt rendeltek meg s a hajókormányait a rendelők átvették, már török áruknak tekintetnek.

E célból bizottság alakított, melynek feladata a konoszamentek felülvizsgálása s ezen bizottság ellenjegyzéssel a vámhivatalhoz kerülő konoszamenteket. E határozatok ellen vétő kereskedők neveit a hírlapokban publikálni fogják.

Üszkübből jelentik, hogy a bojkott oly mérveket ölt, hogy még a munkásoknak s a fuvarosoknak is meg lett tiltva a vámházba érkezendő s onnét kiveendő osztrák vagy magyar árut fuvarozni, illetőleg kocsira fölrakni.

Szalónikiból táviratozzák: Hogy mennyire érezhető a bojkott, arra nézve igen jellemző az itteni legnagyobb bank e heti inkasszó kimutatása. E bank átlag hetenkint Ausztria-Magyarországból 200.000 korona inkasszót kap, míg e héten egész inkasszója a monarkia részére 17.000 korona.]

Ennek ellenében Angliából rendszeren heti 5000 font sterling az inkasszó, ezen a héten 27.000 font sterling. Olaszország inkasszója 20.000 liráról 50.000 lirára emelkedett. Legerősebb cikkünk, amelyben pótolhatatlannak gondoltuk magunkat, a cukor volt. Midőn a bojkott megkezdődött, a kereskedők hirtelen felemelték a cukor piaci árát 15 százalékkal, majd később újabb 5 százalékkal. Bebizonyult azonban hogy ebben a cikkben sem vagyunk pótolhatatlanok s tegnap beérkezett orosz hajóval 250 tonna cukor érkezett.

— **A kikötőből.** November 18. Érkezett: „Gilda” osztrák gőzös Triesztből 1150 bál gyapjuval, 2821 darab deszkával és 600 tonna vegyes áruval; „Lapad” osztrák gőzös Triesztből 130 tonna vegyes áruval.

Indult: „Tennyson” angol gőzös Greenokba 4500 tonna cukorral; „Principessa Alik” görög gőzös Marseilleba 1900 tonna fával.

— **Elitelt izgató.** A helybeli törvényszéken tegnap tárgyalták Poropatic Antal 41 éves munkás ügyét, ki e hó 10-én, mikor a kőművesek sztrájkoltak, több más munkással együtt Hodnig Antal asztalosműhelye elé ment s ott a dolgozó munkásokat erővel arra akarta bírni, hogy hagyják abba a munkát. Az izgató munkást 5 napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre ítélték, mely pénzbüntetés nem fizetés esetén további két napi fogházbüntetésre változtatható át.

— **A cimbalmos feleségének temetése.** Ma délután két órakor folyt le Farkas János cimbalmos fiatal feleségének temetése, kinek haláláról tegnapi számunkban irtunk. Az esős idő dacára nagy néptömeg gyűlt össze a kórháznál, ahonnan a temetési menet a korzón át a domtemplomba és onnan a temetőbe vonult. Az utvonalon végig Barca Jenő zenekara kísérte bus magyar dalaival a koporsót és különösen a korzón volt sok nézője az érdekes temetésnek. A nyitott sírnál az elhunyt 3 saját szerzeményű magyar dalát huzta el szívéhez szólóan Barca zenekara. A megható aktusnál alig marad szem szárazon.

— **Sulyos szerencsétlenség a „Budapest” hadihajón.** Pólából jelentik, hogy a „Budapest” hadihajón, melynek gépezetét most teljesen megváltoztatják, hétfőn sulyos baleset történt. Egy igen nehéz hengert akartak daruvál a magasba emelni, de még mielőtt a földről a levegőbe emelkedett volna, a henger csuszott egyet és maga alá temette Latin-Longhin Mihály előmunkást, ki egyik legképzettebb szakembere a pólai arzenálnak. Az előmunkást, kinek a nehéz henger mellkasát törte be, haldokló állapotban vitték a kórházba.

— **Babkivétel Olaszországba.** Közvetlen forrásból nyert értesülésünk szerint, jelenleg lupin-bab és később valószínűleg fehérbab számára is jó piac fog nyílni Olaszországban. Egy anconai cég e cikkekre ajánlatot kér hazai cégektől. Címe megtudható a m. kir. kereskedelmi muzeumban.

— **Nagy tűz Susákon.** A susáki Derencin-féle kátránygyárban tegnap délben tűz ütött ki. Értesítették a susáki tűzoltókat, kik eleinte serényen hozzáálltak az oltáshoz látván, hogy a könnyen gyuló anyagokkal nem tudnak boldogulni, telefonon kértek segínyt a fiumei városi tűzoltóságtól. A helybeli tűzoltók hamar felszereltek és siettek a helyszínre. Mire odaértek a gyár már teljesen lángba volt borítva. Három órai veszélyes és nehéz munka után sikerült a tűz tovarjedésének gátat vetni, de a gyár teljesen leégett és csak a puszta falai maéadtak meg.

— **Egy új páncélos munkábvétele.** Mint Triesztből jelentik a Zrinyi nevű páncélos hajó építéséhez most fogtak hozzá. Az új hadihajó 14.600 tonnatartalmu lesz.

— **Egy cselédszerző utcai jelenete.** Mamula Demeter cselédszerző tegnap feleségével, kitől elváltan él és leányáva találkozott a Via Andrásyban. Mamula éles szavakkal támadt rájuk, úgy, hogy a cselédszerző felesége és leánya a Luchesis féle fűszer üzletbe volt kénytelen menekülni. Csakhamar ott termett egy rendőr, ki felkérte Mamulát, hogy kísérje a rendőrségre. Onnan kihallgatás után szabadon bocsátották.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 18. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

Meleg szavakkal parentálja el Rigó Lajost, a bihari kerület elhunyt országgyűlési képviselőjét. Indítványára a Ház részvételének jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

Ezután elfogadták harmadik olvasásban a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot és áttértek a jövő évi költségvetés tárgyalására.

Hoitsy Pál előadó ismerteti a költségvetést, amely 49 ezer korona fölösleggel zárul és elfogadásra ajánlja azt.

Batthyány Tivadar gróf a függetlenségi párt nevében kifejti a párt álláspontját és foglalkozik a szocialisták és a nemzetiségiek folytonos izgatásaival. Inti a nemzetiségieket, hogy fogadják el a feljélek nyújtott békejobbot, mivel izgatásaiknak, ha abba nem hagyják, igen kellemetlen következményei lesznek. Az önálló bank dolgában kijelenti, hogy Kossuth Ferenc felfogása teljesen fedi a párt álláspontját. A költségvetést elfogadja.

Babics Ljuba horvátul beszél; utána Vajda Sándor román nemzetiségi képviselő áll fel szólásra.

Minden oldalról azt kiáltják: „Menjünk ki!”

Nagy György odaszól: „Ne hallgassuk meg a pimaszt”, miért az elnök rendreutasítja Nagyt.

Ezután mindenki kivonul a teremből és csak a nemzetiségi képviselők hallgatják Vajda beszédét.

Günther az előzetes letartóztatásról.

BUDAPEST, nov. 8. Günther igazságügy-miniszter ma a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy törvényjavaslatot készít elő, mely egyenesen meg fogja tiltani sajtóüggyekben az előzetes letartóztatást.

A második osztrák-magyar tenger-alatti hajó.

KIEL, nov. 17. A „Germania” hajógyárban ma bocsátották vízre az osztrák-magyar haditengerészet számára rendelt második tenger alatt járó hajót.

Az elkészült tengeralatti hajóval próbasüllyedést végeztek s ennek eredménye a jelen volt közös tengerészeti tiszteket teljesen kielégítette. A tengeralatti hajó 22 méternyi mélységre ereszkedett le a tengerben s ez alkalommal 25 főnyi személyzet tartózkodott benne. A hajó a vízben megtartotta nyugodt helyzetét; a személyzet a vizalatti tartózkodásról telefonon értesítette a kísérő hajót, melylyel telefonösszeköttetésben volt. A súlyszétségi próba befejeztével a tengeralatti hajó másfél perc alatt könnyedén a tenger színére emelkedett.

A szerb bandák állítólagos betörései.

BÉCS, nov. 18. Itteni jól informált helyen kijelentik, hogy arról, hogy a szerb bandák már Hercegovinába törtek volna be, semmit sem tudnak. Azt hiszik, hogy ez a hír is, valamint a többi hasonló, az angol és francia sajtóban az utóbbi időben elterjesztett híresztelése, a szerb sajtóirodából erednek és az a céljuk ezeknek a híreszteléseknek, hogy a nyilvánosságot alarmirozzák és így a Szerbia meg Montenegro iránt való érdeklődést ne engedjék kihűlni.

Oroszország ellenséges magatartása.

SZT.-PÉTERVÁR, nov. 18. A nemzetközi konferenciára vonatkozó orosz jegyzékre még nem érkezett meg Ausztria-Magyarország válasza. A két külügyi kormány között egyre folynak a tárgyalások, amelyek mint hírlik, még huzamosabb időt fognak igénybe venni.

Az orosz közvélemény és különösen a szabadelvű pártok rokonszenveznek Szerbiával, A mi a kormányt illeti, az megtiltotta ugyan néhány népgyűlés megtartását, melyekben Bosznia-Hercegovina annexióját és a balkáni kérdéseket akarták tárgyalni, de a szerb kiküldötteknek viszont megengedi, hogy nyilvánosan önkénteseket toborozzanak. Az utolsó 24 órában 600 önkéntest, nagyjából kizolgált katonát toboroztak Szerbia számára. Tiszteket is fogadtak fel egy 2000 főnyi csapat számára. Moszkvában szintén létesítettek a szerb kiküldöttek egy irodát önkéntesek toborzására. Az orosz hölgyek gyűjtenek hozzájárulásokat a szerb vörös kereszt egyesület számára.

Lefoglalt szerb hadiszerek.

SALZBURG, nov. 18. A helybeli fővámszolgálat lefoglalt 79 darab Párisban feladott és Szerbiába címzett postacsomagot, melyekhez hamis árubevallások voltak csatolva. A csomagok egytől-egyig tisztai revolvereket és hozzávaló töltényeket tartalmaztak.

Vilmos császár elleni merénylet?

M. M. FRANKFURT, nov. 18. Tegnap délután elővigyázatból megvizsgálták a vasúti vonalat, melyen a német császárnak különvonatával este át kellett haladnia. Offenbach és Bebra állomások között egy helyen 13 dinamittöltényt találtak a vágányon. Szigorú vizsgálat indult meg. A német császár vonata este 9 órakor utazott át az illető helyen.

A pekingi trónváltás.

LONDON, nov. 18. Pekingből jelentik, hogy a kínai kormány rendeletet küldött szét az összes tartományi kormányzóknak, melyben kijelenti, hogy a mostani régenség végleges s parancsot ad arra, hogy minden esetleges

lázádat a legszigorubb büntetésekkel azonnal fojtsanak el. Az özvegy császárné palotáját állandóan négyezer katona őrzi.

A görög király az olasz királynál.

FLORENC, nov. 18. György görög király tegnap innen elutazott San Rossoreba Viktor Emánuel király látogatására. Ma a két uralkodó együtt reggelizett a san rossorei kastélyban. A görög király még a mai nap folyamán visszatér ide.

Kragujevics Spázó szivbaja.

BUDAPEST, nov. 18. Izgalmas jelenet játszódott le ma Chladek törvényszéki vizsgálóbíró szobájában. A rablással és gyilkossággal vádolt Kragujevics Spázót ma délelőtt hallgatták ki körülbelül két órán át. A rabruhában levő vádlott egyszerre a szívéhez kapott és eszméletlenül terült el a földön. Teljes egy órai megfeszített munka után tudták csak az előhívott orvosok eszméltre téríteni. Minthogy Kragujevicsen előrehaladott szivbaj tünetei mutatkoznak, egyelőre betegszobában helyezték el.

Kramer Teréz pöre Bardék ellen.

BUDAPEST, nov. 18. Kramer Teréz operaházi művésznőnek Bard Mór ellen indított rágalmozási perében a mára hirdetett tárgyalást Bard meg nem jelenése miatt, elnapolták. Bard Mór, mivel semmivel sem igazolta távolmaradását, a legközelebbi tárgyalásra elő fogják vezetni.

Öngyilkos honvédhuzár önkéntes.

BUDAPEST, nov. 18. Gyárfás Aladár honvédhuzárönkéntes ma délelőtt a Rémiszállóban levő lakásán revolverrel szíven lötte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, melyben szerelmi bánatot hoz fel tette okául.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Uj magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vicollo della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecsült pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Gépápoló

állandó alkalmazást nyerhet a Kőbányai Polgári Serföző kiviteli telepénél, Fiume Via Ciotta 18.

Élő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárójában).

Cserepes növényben nagy választék.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdetre 9 órakor.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek. Érdekes és tanulságos. A tanulmányosság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

Egyiptom-Kairo.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Riporter és kiadóhivatali

teendők ellátására a helyi viszonyokkal ismerős, intelligens fiatal embert keres jó fizetéssel

„A Tengerpart”

kiadóhivatala Vicolo dell' Ospedale.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Kiadó uri lakás.

Egy 6 szobából, fürdőszobából, cseléd-szobából és összes melléképítményekből álló szép villa, két remek kilátásu teresszal, saját kerttel, fűskamrával és baromfióllal, 5 percrenyire a villamos vasút megállóhelyétől, december 1-ére kiadó. Villanyvilágítás, vízvezeték s angol waterclosetek. Cim a kiadóhivatalban.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Telefon száma 19.

Raktárak: Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat hazai gyártmányu

Excelsior zománcedényekben

Berndorfi Krupp-féle nickel-edényekben

és mindenféle konyha- és háztartási cikkekben.

I.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjaalakítva, új fürdő- és toilette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyász-szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toilette- s fürdő-helyiségekkel. A régi veencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kétünő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villányvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjaalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villányvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újjonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Kérjen bérmentve árlapots mintákat a vadászatra, erdőbe és turisztikára legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiuruhához, felöltőhöz és ulsterhoz való divatszövetből a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a tisztességesnek elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, udvari szállító cégtől

GRÁCZ MURGASSE 9/K.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

Hotel Meublé Jolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporettok megállóhelye. Gyönyörű kilátással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos
Inganni E.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrásáy
(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán

Magyar lapok! — Modern kényelem!

Venier Penzió és Vendéglő

Velenice Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villányvilágítással. Étterem kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitünő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron
és étlap szerint.

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

Immár szállóigévé vált ez a mondás, mert a most befejezett 6. osztály alkalmával nem volt huzási uap, hogy **GAEDICKE bankháza ügyfeleit egy főnyereményről nem értesítette volna.**

Az eddig elért fényes eredményeink utólérhetetlenek.

Kisértse meg szerencsését

Gaedicke bankházában

s Ön bizton számíthat eredményre!

A XXIII-ik sorsjáték mely november hó 19-én és 21-én leszen,
I. osztályu huzásához,

ajánlunk	<u>Egész</u>	<u>Fél</u>	<u>Negyed</u>	<u>Nyolcad</u>	sorsjegyet
	12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért.

Postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

▲▲▲▲
Naponta egy
főnyeremény
Gaedickenél!
▼▼▼▼

Gaedicke Bankház

BUDAPEST
Kossuth Lajos-utca II.

▲▲▲▲
Naponta egy
főnyeremény
Gaedickenél!
▼▼▼▼